

chinus de Verme, & Bonetus de Malavicina de Verona, & plures alii Nobiles, & alie gentes mercenarie, & soldati predicti Domini Mastini de la Scala, & Florentinorum, conducti, (& carcerati fuerunt) in civitate Pisarum. Et eo Anno dicta civitas Lucana per famem & inopiam reddita est Pisani.

MCCCXLIII. Dominus Azo de Corrigio de Parma per tractatum accepit civitatem Parme Domini Mastino (de la Scala), turpiter expulsis & derobatis gentibus stipendiariis, & Veronenfibus Officialibus (ipsius) Domini Mastini, nec non Regentibus in ipsa civitate Parme pro ipso Domino Mastino, qui erant Dominus Petrus del Verme, & Dominus Gilbertus de Foliano de Regio cum certis de domo sua. Et in eorum recessu, & expulsi plures ex Populo Parme per ipsos interfecti sunt in loco, ubi dicitur Codeponte; deinde per Terras amicorum Veronam se redierunt.

MCCCXLV. Dominus Mastinus de la Scala (tradidit in uxorem Dominam Beatricem, que Domina Regina appellabatur, Domino Bernabovi de Vicecomitibus de Mediolano, ex qua utriusque sexus filios procreavit plurimos. Eodem Anno Dominus Mastinus de la Scala fecit incipi & fundari muros Sertagii de Villa-franca, incipiendo a Mentio usque prope Nogarolas. Eodem Anno fuit universalis terramotus per totum Orbem, cui numquam fuit similis.

MCCCCL. Fuit mortalitas magna in civitate Verone, & ejus districtu, & mortui sunt vigesima pars personarum, (& hominum, & mulierum); & in aliis civitatibus quasi decima pars personarum. (Et eo Anno fuit Jubilæus tempore Domini Clementis Sexti Papæ). Eodem Anno Dominus Mastinus de la Scala (die) XXII. Novembris fecit desponsari per manum Domini Canis de la Scala Primogeniti ipsius Domini Mastini in uxorem & sponfam Dominam Helisabeth filiam quondam Domini Ludovici de Bavaria Romanorum Imperatoris, ex qua numquam procreavit.

MCCCCLI. III. Junii, Dominus Mastinus de la Scala morte naturali mortuus est. Natus est MCCCVIII., qui rexit in dominio annis XX. vel circa, relictis post ipsum V. filiis legitimis utriusque sexus, & septem filiis naturalibus utriusque sexus ex pluribus mulieribus. Eodem Anno & die de voluntate Domini Alberti de la Scala, & Populi Veronenfis, electi fuerunt & creati in Dominos Generales civitatum Verone, & Vincentie Domini Canis Grandis Secundus, Canignorius, & Paulus Albuinus fratres, & filii quondam Domini Mastini de la Scala. Natus est Dominus Canis Grandis MCCCXXXII. & rexit in dominio civitatis Verone & Vincentie VIII. Annis, vel circa.

MCCCCLII. XIII. Septembris. Dominus Albertus de la Scala frater Domini Mastini predicti morte naturali decessit, & natus est MCCCVI. nullo filio legitimo relicto, & in maxima gratia Populi Veronenfis decessit.

MCCCCLIV. De mense Februarii. Dominus Canis Grandis Secundus de la Scala tenens dominium in se solum civitatum Verone, & Vincentie ivit ad Bōlzanum de Alemannia causa solatii, ducens cum eo Canignorium ejus fratrem, & plures cives de melioribus de Verona, relicto in Verona Domino Azone de Corrigio (de Parma) Locumtenente dicti Do-

mini Canis Grandis. Qui Dominus Azo, ut postea apparuit, in ejus instigationem diutino tractatu habito cum illis de Gonzaga Dominis Mantue, una cum Domino Fregnano de la Scala fratre naturali Domini Canis Grandis, & ejus consensu, Dominus Fregnans (de la Scala) predictus dominium civitatis Verone in se accepit, expulsis gentibus & Soldatis Domini Canis Grandis, & introductis in Verona Dominis Mantue cum eorum personis, Soldatis, & Populo Mantuano. Quibus auditis, & intellectis per Dominum Canem, subito Vincentiam equitavit, que tenebatur nomine suo per Dominum Joannem de la Scala naturalem ipsius Domus, & de Vincentia subito Veronam equitavit versus Portam Campomartii de Verona cum equitibus & peditibus, quos habere potuit de Vincentia, & a Dominis Padue, & Veneriarum; & ab alia parte civitatis Verone versus Portam Sancti Maximi jam equitaverat Dominus Bernabous de Vicecomitibus de Mediolano cum octingentis Barbutis, expugnando Portam civitatis predictæ, nec intrare potuit; & ignoratur qua de causa venerit Dominus Bernabous, & in ejus servitio tamen retrocessit, & in Gufolengo hospitatus est. Demum die sequenti, videlicet die Martis Carnisprivii Dominus Canis predictus intravit Veronam per Portam Campomartii; & in ejus introitu Portæ prope Pontem Navium Dominus Fregnans in Aticem (omnibus armis armatus) necatus est, (& submersus). Et super Pontem predictum, seu juxta ipsum Pontem Dominus Paulus de la Mirandola tunc Potestas factus Verone pro ipso Domino Fregnano gladio mortuus est. Et sic recuperavit Dominus Canis predictus Veronam (pro ipso Domino). Et sic die sequenti, ac (aliis) diebus fuerunt suspensi per gulam in Platea apud capitellum cadaver ipsius Domini Fregnani, & plures alii de Verona, inter quos fuerunt Alboinus de la Scala, Dominus Albertus de Monfalcone, Joanninus de Campariis cum quatuor filiis suis, Magister Jacobus de Padua Physicus, Magister Glibertus Cyroicus, Jacobus de Porcellis, Conradinus de Ilaxio, Zanotus frater ex parte matris ipsius Domini Fregnani, Gregorius, & Hieronymus fratres, & filii Thebaldi à Camino, Thebaldus predictus, Bozulus Conestabilis peditum, Celestrinus de Bovis, Gerus de Parma, Nicolaus à Barba, duo filii Domini Regazoli à Lameris. Et plures alii hinc & inde per Veronam fuerunt per gulam suspensi. Et similiter plures gladio fuerunt necati ob tractatum predictum, videlicet Dominus Petrus de Verme, Dominus Bonignorius de Braida, Cavedalus, Proynus de Lunxana, Polpatellus, Jacobus Notarius Soldatorum, Dominus Joannes de Summoripa, Petrus de Arquariis, Joannes de Montagna, Ubaldinus à Lameris, & plures alii, quorum nomina, & imagines pictæ fuerunt in Sala Procuratorum Communis Verone, & eorum bona totaliter confiscata; & plures de Verona fuerunt carceri mancipati. Et ea vice Dominus Feltrinus de Gonzaga Dominus Mantue cum duobus filiis suis, & certis Nobilibus de Mantua, nec non cum pluribus de Mantua, qui venerant Veronam propter predictum tractatum in servitio & auxilio Domini Fregnani, in Verona capti fuerunt, & carcerati per Dominum Canem predictum; & post paucos dies satis improvide mediante certa quantitate

p. 117.

- ne

la Scala

(1) d.

d.

Vincentia

Domini

- nat

VIII

ignatur

d.

tantum

d.

p. 118.

supradictam

d.

(1) d.

d.

d.

gullam

im

del lasio

Zerus

d.

p. 119.

d.

Luliania

Polparelus

ymagines

set formate

(1) con pluribus et infinitis

populi Mantue

Verone

predicti

d.

in universo orbe et precipue in Verona, ita quod usque ad diem illam nunquam visum nec sentitus fuit talis. Eodem anno de mense Octobr.

Dominus Mastinus de la Scala tradidit etc. sic oba

(1) Jubilæus seu indulgentia magna fuit in orbe a pena et a culpa indita et mandata per Dominum Clementem papam ratum.